

Abonnement pour un an

350 piastres

Edition spéciale. 500 ptrs .

Adresse :

"Idjtihad," Constantinople

Téléph . st . 865

XXII ème ANNÉE

1927, 1 Aout No 233

اجتihad

IDJTIHAD

علمی، ادبی، اقتصادی، صحفی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۳۹ ، اعلا کاغذلیسی ہ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتihad ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکہنجی سنہ

نومرو ۲۳۳-۱ آغستوس ۱۹۲۷

آینه هجرانی

يكنمه

آداب معاشرت نوطلری :

عائله حیاتی

۴

مربی لر و معلملر

عائله افرادینک بری برینه قارشى و دیگر ذوات حقنده ایفاسی مقتضى وظیفه لر دن بحث ایتدک . مسکوت کچیریله سی جائز اولمایان دیگر بر صنف و وظائف واردر . عائله من ایچنده یاشایان و هر کونکی حیاتمه قاریشان کیمسلر حقنده کی وظائفمزدن بحث ایتک ایسته یورز : بو کیمسلر معلملر و خدمتچیلردر . برنجیلر یعنی معلملر ، بر جوق شیرلی اکثر یا صباحلری ویریلن درساردن صوکره به بر اقایه مجبور اولان عائله ریسه سنک دوشونجه لرند مهم بر موقع اشغال ایدرنر . ایکسجیلره یعنی خدمتچیلره کلنجه ، بونلرک مادونلقاری ، حقنلنده رعایتکار اولماقندن و بعضی حقوقلری حساب داخل ایتمکدن اوندیلری مستغنی قیلماز .

معلملرینه قارشى چو جوقلرک وظیفه لری

چو جوقلری معلملره تودیع ایتک کیفیتی ، شا کردلری اوزه ریسه معلملره بعضی مرتبه ولایت و Autorité توجیه ایدر . یعنی تعلیمی کندیسنه حواله اولونان چو جوق اوزه رنده معلمک بر حکم و نفوذی جاری اولور . شا کردلر ، علملری یا خود هنرلری ، خدمتلرینه تخصیص ایدن کیمسلر یعنی معلملری حقنده اک بیوک نزاکت ، اک درین حرمت کوسترمکله موظفدرلر . شا کردلرک معلملرینه قارشى وضعیملری ، بر مادونک مافوقه قارشى وضعیتی کیی اولمالیدر . معلملر حسب و نسب اعتباریه شا کردلرک دوننده بولونسه لرده ، معلملرک ، بتون رعایتلره ، اعتناله حتی اولان یاشلری و قیمت شخصیه لری بر طرف ، شا کردلر ، علم نقطه نظرندن ، معلمک دوننده بولونور . معلملک اک شرفلی واک مزیتلی مسلک لردن در . بدایتلرند معلملک کوچدرو آنجاچ اوزون جهدلردن و معتد برسعیدن صوکره در ، که تدریسه مقتضى بیلکیلر و ممارسه لر قازانیلیر . بناء علیه چو جوقلر مزک

بوکون یصمیر اودامده آللر یاتدی یته ،
آرادم یانه یانه آتته مک خیالی ..
بران آلتی قویق ایسته دم دیزلرینه ؛
کورمک ایسته دی کوکلم اونک یاسلی حالی ...

افقده دامله ، دامله اریه ن برآی کی ،
هرکون براز قاناور تا ایچمده بریرم ..
اسکی عزیز بر معبد ، بر قدیم سرای کی ؛
هپ بوبله چوکوب کیتمش اسکی عزیز جدلرم ...

هجرانلر توکندیکی ، اولوم کلدیکی زمان ؛
بنی دفن ایته سینلر بویانچی یرلره ..
کوتورسونلر .. اوراده ، هرکیجه نورلر یانان ؛
اویکی عزیز قبرک یانلرنده بریره ...

بوکون یتنه ایچمده آلولندی غلرم ؛
آرادم یاد ایللرده آشنا چهره لری ..
بوشاندی یورکده کیزی قانایان یرم
آرتق هیچ برتسلی قایتمادی اویری ...

صالح نکی

۲۸ — قال اوجاقلری

خلاصه — ۱ فلزات حدیدییه — ۲ قال اوجاغی — ۳
بر قال اوجاغنده نلر اولیو — دوکمه دمیر .
ایضاحات — ۱ دمیر طبعیتده یعنی طور اعلک ایچنده
فلزات حدیدییه بی تشکیل ایدن حمض حدید و یا فحمیت
حدید حائنده بولنور . تور کیده فلزات حدیدییه چوقدر .
۲ قال اوجاقلرنده دمیر جوهر معدنی دن چیقاریلیر .
قال اوجاغی بک کنیش برا و احق اولوب طبقه طبقه کومور
و دمیر جوهر معدنیسی استیف ایدیلره ک آلتندن طوتوشدیریلیر
آشاغینن یوقاری به دوهرو یا نغمه باشلار .
۳ قال اوجاغنک اشاغی قسمندن دمیر جوهر معدنیسی
یو کسک درجه ده قیزدیرلدیغندن کومور واسطه سیله تحال
ایدر . کومور ، دمیر جوهر معدنیسنک مولداتخوضه سی
آله رق حاصل اولان غاز فحی باجه نک یوقاریسندن اوجار .
۴ سربست قالان معدن صیجاغک تأثیریه اری یرک
اوجاغک اشاغی قسمنه طوبلاندیغندن ایسته ندیکی زمان
طیشاری به آقیتدیریلیر . اشته بو دوکمه دمیردر .

معلمی طرفزدن حرمتله معامله کورمه لیدرلر، بزم بوترز حرکت و معامله من، La Fontaine ک دیدیکی کبی «مرحتسز اولمایه اکثریا میال اولان کنج یاش» ایچون مکمل بر درس عبرت، بر نمونه امثال اولور. معلملرینک قارشینه چوجوقلرینک مضبوط بر صورتده چیقمالرینه ابون اهتمام ایده جکدر. یعنی چوجوقلرک البسه- لرینک سوسلو اولماقوله برابر، تمیز، لکسز، یرتیقسز، سو کوکسز اولماسنه، صاچلرک قارما قاریشیق اولماسنه، منتظم صورتده طارانش بولوماسنه، تووالت تفرعاتدن هیچ برینک اهام ایدیش اولماسنه دقت ایده جکدر. ثنا و توصیه ایتدیکمز بو درسته لکه رعایت، تربیه لرینی ایونلری یاننده آلان چوجوقلر ایچون اولدینی قازارده، مکتبه، قولله ژه، قورلره کیده جک چوجوقلر ایچون ده لازم در. بونقطه ده اهاملکار کورونمه لری ابونک عاجل منفعلری اقتضاسندن در، چونکه بوسورتله اولادلرینه، مادام الحیات محافظه ایده جکلری انتظام و درستلک فکری و اعتیادلری و یرمش اولورلر.

معلم نام درس ساعتده کلمش بولونماق اقتضا ایتدیکی کبی چوجوق ده، تربیه سز کورونمه مک ایچون، کندیسینی بکله تمه ملی در؛ معلمک وقتنک قیمتدار اولدیغی نظر اعتباره آلمالیدر. بونکله برابر شاید بر مانع مجبر سببیه کجیکمش اولورسه شا کردایله ریده بوتأخرک عدم وقوعی ایچون هر دورلوتدیری اتخا ایده جکنی سویله به رک تأسفلرینی بیان ایتمه لیدر؛ چوجو غک اعتدالرینه ابونک ده اشتراک ایتمه سی مناسب و معلم بوندن متشکر اولور. زیرا معلم عائله ده، اجرتی و یریلکله ایشک ایچندن چیقیلان براجر کبی معامله ایدیله دیکنی، تدریسه بویوک بر احمیت عطف اولوندیغی و مادون دکل مساوی سویده بر عالم اولاراق کندیسنه معامله ایدیلدیکنی کورور. بونزا کتدن متحس اولان معلم، درس لرندن شا کردینک استفاده ایتمه سی حیثیت و شرفی مسئله سی عد ایده رک نه وقتی نه زحمتی اسیر که من.

معدور کوروله بیلیر، فقط عقل و محاکمه یاشنده، یایدیقلرینک اییی قنای اولدیغی فرق و تمیز ایده جک باشده بولونان چوجوقلرده معدور کورولمز. بونلر معلملرک ایضا حلیری ال بیوک دقتله دیکله ملی و نه ایله اولورسه اولسون مشغول اولمامایه، اکلنمه مهیه اهتمام ایتمه لی درلر. معلم سویلرکن کولمک، اکلنمک اونک حقتده بر حرمتسز لک اولور و سویله مش اولدیغی تکرار ایتیه اونی مجبور ایده رک کوچندیره بیلیر. صیق صیق تکرار ایدن بوفضله بورغونلق نهایت معلمک چوجوق حقتده کی اهتمام و مربوطیتی ایستر ایسته من آزالتیر و بونک عواقبی بدیهیدر، که اک زیاده چوجوق جکر. شا کردک پک نازکانه و حتی حرمتکارانه اداره کلام ایتمه سی ایسته نیلمه لی در نه ونده، بر اینستیتوت ریس، برغووه رنانت طرفندن تربیه و تعلیم اولونان برکنج قیز، مربیه سته مادمازل و بومر بیه نه ولی ویا دول ایسه مادام دییه خطاب ایده جک در. ابستیتوت ریس کنج قیزه خطاب ایدرکن یالکیز کندی اسمیله جاغیرر عائله اسمی علاوه ایتز مثلاً عائله اسمی عابد و کندی اسمی خالده اولان برکنج قیز معلمه سی مثلاً «خالده کلکیز سزه شو بجی ایضاح ایده می» دیر خالده عابد کلکیز .. دیمز. درسده برچوق شا کردلرک بولوندیغی مکتبلرده، قولله ژلرده، لیسه لرده، معلمه مدیون بولوبولان حرمتده قصورلر، اولدو قجه صیق صیق، واقع اولور. بریاراماز کورولتو یاماق ایسته دیکی وقت آرقاداشلرنده بر استناد بولمادیغی نادر در و، مستتاً خارج اولاراق، شا کردلرک اییلری قولایجه بوفنا یوله دوشرلر. بناء علیه ابونک وظیفه سی معلمک نوطلرینی اهتمامله معاینه ایتک و بونوطلر فنا ایسه فضله شفقته داوارانما قدر. کافه احوالده عائله نک رئیس اولان بابا چوجوقلرینک تربیه سی حقتده معلوماتدار ایدیله جک در و چوجوقلرک حال و حرکتلرندن بی خبر قالمالیدر.

شمارتیلان برچوجوق نادراً بی برشا کرد اولمایه نائل اولور؛ بناء علیه سرت بر معلمک صنفنده ایسه اونا آجی مالیدر؛ بالعکس اونی تعذیر ایتمه لی تأثیرینک انی اولاجاغه حکم اولونورسه اونا بر جزا دخی و یرمه لیدر. بر

خقیقک و دوشونمکسزین حرکت ایتک چوجوقلرک خصوصاتندن در؛ قصورلر بتون کوچوک چوجوقلرده

شاگردك روڼی كندیسنه تدریس ایدیښی دیکله مك تقریر ائسانسند
ملاحظات درمیان ایتیمکسزین سردا ولونان مطالعه لری قبول
ایتمکدر. بونکه برابر هر مناقشه کندیسی ایچون ممنوع
دکدر و تربیه سنک منفعتی مقتضیاتندن اولاراق، معلمه،
مطالعاتی عرض ایتیه و کندیسنه مبهم کورون شیئی
تنویر ایچون هراستیا احده بولونمایه شاگرد مأذوندر.
تعطیلر ائسانسند، چوجوق بحق قازانیلان بو
استراحتدن واسع برمقیاسده استفاده ایدر، بونک ایچون
معلمی اونوتماقندن توقی ایدر، اونا دائماً احترامکارانه
برشکلده مکتوب یا زار و مکتوبنه، کندیسی یالکیز
خدمتلیرنه عرض احتیاج ایتدیکی زمانلرده دوشونمه دیکنی،
کندیسی، حسبی بر محبت و مربوطیتله، دوشونم دیکنی
اثبات ایدن بر عباره قویار.

درس اوطه سی

معلمک تنسیب ایتدیکی بر اوطه درس خانه اتخاذ
اولونور؛ درس خانه مک اوصافندن بری آیدن اولماسی
بولندن ماعدا یازین هوادار قیشین ایصیتلیمش بولونماسیدر؛
بو حاضر لقره باقاجاق شاگرددر، زیرا معلم نه اولورسه
اولسون بر طلبده بولونمایه مجبور دکدر.

سپور معلملری و په داغوجیائی معلملر

بعضی صنف معلملر واردر، که اونلر قارشى عینی تراکتی
کوسترک مجبورتی یوقدر؛ بومعلملر سزه، میچ، دانس،
بوقس، بینجیلک کیبی سپورلری تدریس ایدن معلملردر.
بونلر په داغوجیائی بر معلم قادر حرمت و تعظیم موضوعی
اولمازلر. اونلر مستحق اولدوقلری رعایتده بولونماقله،
اونلر احقنده خاطر شناس والتفاتکار اولماقله برابر نازکانه
براحتیاط حدودنده توقف ایدیایر؛ بو وجهله بعضی کره
تربیه سی تربیه کزک دوننده بولونان کیمسه لرله تکلیف سزک
ایتمش اولماق ندامت و تأسفلرینه دوشمکدن صاقبیلیمش
اولور.

مربی لره قارشى ابوینک وظیفه لری

چوجوقلرینه آلساق نیتنده بولوندوقلری معلمی
انتخابده چوق متانی ودقتلی اولماق ابوینک وظیفه لریدر.

سویله ۱۰ په حاجت یوقدر، که مسلیکی قابلیت لردن ماعدا
اخلاقیت و حسن تربیه مسئله لری کال اهتمامله تدقیق
ایدیلر لیدر. بر کره انتخاب تقریر ایدیجه، معلمه کافه
صلاحیت ترک ایدیلر چک و تدریس لری اصلاً تنقید
ایدیلر جه جکدر؛ شاید کندیلرینه بر مطالعه ده بولونماق
لازم کلیرسه بومطالعه شاگردلرک یاننده اصلاً یا بیلمامایه
اعتنا ایدیلر جه جکدر، عکسی تقدیرده معلمک عزت نفسی
جریحه دار ایدیلش، تذلیل کار بر حرکتده بولونولش
اولور بوايسه معلملرک چوجوقلر اوزه رینه حکم و نفوذنی
آزالتیر.

آرده صیره ده ابوینک معلملر بعضی خاطر نوازلیق
کوسترمه لری موافق تراکت اولور. بعضی مناسب زمانلرده
معلملر، برابر طعام ایتیه دعوت اولونورلر، اونلر
یاقین اقربا و یا بردوست صفت و اعتباری وریلیر. بوايسه
بک طبیعیدر، چونکه چوجوقلرینک روح و ذکالری
تودیع ایتک ایچون شایان توصیه کیمسه لر انتخاب ایدیلش
اولدیقی قناعتنده بولونولور.

عائله سفره سنده

بر مربی، بعضاً کوندوز طعاملرندن بری شاگردک
عائله سنده ایدر. بو حالد سفره ده مربی نک موقعی
ابوین دن و بیوک ابویندن سوکره و چوجوقلر بیومش ده
اولسه لر، ینه چوجوقلردن اول کلیر. بونکه برابر
دعوتلیر وارسه اونلرک معلمه حق تقدملری واردر.
مکرکه بو دعوتلیر شاگردینک یاشنده کنج لر اولر.
بالخاصه بر عائله بایرامنده معلم ابوینک و داهاز یاده شاگردلرک
اهتمام و تراکتلرینک موضوعی اولور، معلم طانیامایه -
بیلدیکی کیمسه لر آراسنده یالکیز براقیل مایه دقت اولونور.

(عملی روحيات) دن :

سوسیالیستلرک ایسته دیکلری وجهله قوملر و فردلر
آرده سنده رقابتی قالدیرماق ترقی نک بیوک بر عاملی محو
ایتمک اولور. انسانیتک متنفع اولدیقی کشفیاتک بر جوعی،
آرزوی تقدم اولماق سزین وجود بولمازدی.